

Dolnośląska Agencja Energii i Środowiska s.c.
J. Żurawski, B. Żurawska
NIP: 898-18-28-138 Regon: 932015342
51-180 Wrocław, ul. Pełczyńska 11
tel.: (+48 71) 326 13 43
fax: (+48 71) 326 13 22
e-mail: cieplej@cieplej.pl
www.daes.pl, www.cieplej.pl

**Dolnośląska Agencja
Energii i Środowiska**

Opinia ornitologiczna

dla prac termomodernizacyjnych
dla budynku plebanii
w Krzydlinie Małej 69

Inwestor: Misjonarze Klaretyni, Prowincja Polska
ul. Poborzańska 27, 03-368 Warszawa

Wykonawca: Dolnośląska Agencja Energii i Środowiska s.c.
ul. Pełczyńska 11, 51-180 Wrocław

Opracował	Podpis
Jakub Szymczak	

Wrocław, marzec 2019 r.

Dolnośląska Agencja Energii i Środowiska s.c.
J. Żurawski, B. Żurawska

NIP: 898-18-28-138 Regon: 932015342
51-180 Wrocław, ul. Pelczyńska 11
tel.: (+48 71) 326 13 43
fax: (+48 71) 326 13 22
e-mail: cieplej@cieplej.pl
www.daes.pl , www.cieplej.pl

**Dolnośląska Agencja
Energii i Środowiska**

Spis treści:

1. Cel opinii	str. 2
2. Podstawa prawna	str. 2
3. Informacja ogólna	str. 3
4. Metodyka	str. 3
5. Wyniki i dokumentacja fotograficzna	str. 3
6. Zalecenia	str. 5

1. Cel opinii

Przedmiotem opracowania jest opinia ornitologiczna w zakresie występowania i potencjalnego występowania ptaków chronionych na budynku plebanii mieszącego się w Krzydlinie Małej nr 69 (gm. Wołów, powiat wołowski), która została przygotowana w celu przeprowadzenia termomodernizacji budynku zgodnie z obowiązującym prawem.

2. Podstawa prawna

Zgodnie z literą prawa ptaki gniazdujące w budynkach znajdują się pod ochroną. Ścisłą ochroną gatunkową objęte są wszystkie gatunki ptaków, łącznie z pospolitym w miastach gołębiem miejskim. Ptaków nie wolno zabijać, płoszyć, niszczyć ich jaj, gniazd oraz siedlisk. Wszystkie miejsca lęgowe ptaków (siedliska) objętych ochroną gatunkową podlegają ochronie prawnej zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r, poz. 1651), uszczegółowioną rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 7 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r. poz., 1348). Zapisy te dotyczą także ochrony siedlisk poza okresem lęgowym. Zabijania i znęcania się nad wszystkimi zwierzętami, w tym oczywiście wszystkimi ptakami, zabrania Ustawa o ochronie zwierząt z dn. 21 sierpnia 1997 (Dz. U. 2003 nr 106, poz. 1002 ze zm.). Ustawa prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994 (Dz. U. 2006 nr 156, poz. 118 ze zm.) nakazuje dbałość o środowisko przyrodnicze w trakcie prowadzenia prac budowlanych, a w/w rozporządzenie karze dostosować terminy i sposób wykonania prac remontowych do lęgów ptaków.

Przed przystąpieniem do wykonywania termomodernizacji obiektów zasiedlonych przez ptaki, należy wystąpić do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o wydanie zezwolenia w trybie art. 56 ust 2 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody na odstępstwo od zakazu, o którym mowa w art. 52 ust 1 pkt 7, 8, 9 tj. o zezwolenie na zniszczenie siedlisk i ostoi ptaków.

Zgodnie z art. 56 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska na obszarze swojego działania może zezwolić w stosunku do gatunków objętych ochroną ścisłą m.in. na niszczenie ich gniazd, siedlisk i ostoi. Zezwolenie na niszczenie siedlisk lęgowych gatunków ptaków zasiedlających budynki, jeżeli jest to niezbędne, może być wydane w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla dziko występujących populacji. Jednocześnie jeżeli prace termomodernizacyjne będą prowadzone w okresie lęgowym, co niewątpliwie będzie powodować płoszenie ptaków, inwestor powinien złożyć wniosek do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o zezwolenie na umyślne płoszenie gatunków ptaków występujących na termomodernizowanym budynku – art.56 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy.

Pozostałe przepisy prawne związane z ochroną zwierząt w pracach termomodernizacyjnych:

- Ustawa z 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt.
- Ustawa z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 06 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.
- Ustawa z 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie.
- Ustawa z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

3. Informacja ogólna

Przedmiotem opracowania jest opinia ornitologiczna w zakresie występowania i potencjalnego występowania lęgowych ptaków chronionych na budynku plebanii. Budynek przedwojenny, pochodzący najprawdopodobniej z XVIII lub XIX w., jednokondygnacyjny, podpiwniczony, dach spadzisty pokryty dachówką ceramiczną, poddasz użytkowane. Elewacja budynku jest w bardzo dobrym stanie. Dach w bardzo dobrym stanie, po niedawnym remoncie. Budynek położony w kompleksie pięciu budynków.

Planowane prace: ocieplenie ścian styropianem, głębinowe pompy ciepła, wymiana drzwi zewnętrznych.

Zdjęcia budynku i wybranych elewacji zawiera część opinii związana z wynikami kontroli.

4. Metodyka

- obserwacje obiektu od zewnątrz pod kątem korzystania z niego przez ptaki i nietoperze, w szczególności zaobserwowanie zwierząt wlatujących lub wylatujących z budynku
- oględziny budynku, ze szczególnym uwzględnieniem istniejących ubytków, gzymsów, załamów ścian na elewacji zewnętrznej, rynien

W dniu 17 marca 2019 r. zrealizowano następujące zadania:

- dokonano oględzin budynku, ze szczególnym uwzględnieniem istniejących nisz, gzymsów, załamów ścian na elewacji zewnętrznej oraz rynien,
- prowadzono obserwacje obiektu od zewnątrz pod kątem korzystania z niego przez ptaki i nietoperze, w szczególności obserwowano zwierzęta wlatujące lub wylatujące z budynku,
- dokonano oględzin ścian zewnętrznych pod kątem stwierdzenia bytności ptaków, szczególnie ich gniazdowania oraz zinwentaryzowania wszelkich szczelin i zakamarków, które mogą być potencjalnymi miejscami schronienia lub gniazdowania ptaków,
- przeprowadzono obserwacje stacjonarne na zewnątrz obiektu aby stwierdzić obecność ptaków i nietoperzy korzystających z obiektu, obserwacje dotyczyły wszystkich ścian i były prowadzone w godzinach popołudniowych.

5. Wyniki i dokumentacja fotograficzna

Na budynku stwierdzono 2 gniazda wróbla (*Passer domesticus*) umieszczone między elewacją a dachem, oba gniazda umieszczona były od strony wschodniej, po obu stronach daszka nad wejściem do budynku.

Na budynku nie stwierdzono obecności bądź śladów obecności nietoperzy.

Wokół budynku przebywało co najmniej 10 wróbli, obserwowano ptaki wlatujące do znalezionych gniazd.

Dokumentacja fotograficzna budynku, gniazd i miejsc łęgów:

Zachodnia elewacja.

Wschodnia elewacja

Gniazdo wróbla umieszczone na lewo od wejścia, między ścianą a konstrukcją dachu, wlot między rynną a elewacją budynku.

6. Zalecenia

1) Z uwagi na wczesną kontrolę budynku, która jest podstawą niniejszej opinii **należy przed remontem powtórzyć kontrolę budynku w okresie lęgowym (kwiecień-maj)**, w celu potwierdzenia dokonanych obserwacji. W przypadku znalezienia dodatkowych siedlisk ptaków należy poszerzyć zakres działań ochronnych lub kompensacji.

2) **Po rozłożeniu rusztowań, przed przystąpieniem do prac remontowych, należy jeszcze raz skontrolować wszystkie ściany pod kątem dodatkowych, nieodkrytych wcześniej miejsc gniazdowych ptaków.** Zalecenie to dotyczy przede wszystkim okolicy rynny i jej styku z elewacją. W przypadku odkrycia gniazd, śladów po lęgach, należy zachować dotychczasowe szczeliny lub utworzyć nowe miejsca lęgowe poprzez zamontowanie odpowiednich budek lęgowych.

3) **Z uwagi na obecność gniazd i potencjalnych miejsc lęgowych oraz ich umieszczenie, nie wolno prowadzić remontu elewacji najwyższej kondygnacji i dachu w okresie od 15 marca do co najmniej 10 lipca.** Termin remontu tych części budynku należy powiązać z zakończeniem okresu lęgowego u ptaków, dlatego przed przystąpieniem do remontu w lipcu lub sierpniu i ustawieniem rusztowań należy przeprowadzić kontrolę przez wykwalifikowaną osobę - ornitologa, która stwierdzi czy wszystkie lęgi zostały zakończone.

Wszelkie prace budowlano-remontowe w okresie od 15 marca do co najmniej 10 lipca powinny być prowadzone pod nadzorem ornitologa.

4) W przypadku konieczności przeprowadzenia remontu w okresie wiosennym (**od 15 marca do co najmniej 10 lipca**) oprócz uzyskania odpowiednich zgód należy zabezpieczyć siatką wszystkie przestrzenie między rynnami a elewacją, tak aby nie zostały zasiedlone przez ptaki.

5) Na budynku gospodarczym sąsiadującym z plebanią, w ramach kompensacji utraconych miejsc lęgowych, należy zamontować 2 drewniane budki dla wróbla. Budki należy umieścić pod dachem, jak najwyżej.

Minimalne wymiary budki (wys. x szer. x dług.):

34 x 15 x 15 [cm]

średnica otworu wlotowego: 3,30 cm

grubość ścianki przedniej wokół otworu wlotowego: 6 cm

Wewnętrzny wymiar dna: 11x11 cm

Głębokość od wlotu do dna: 21 cm

przykładowy dostawca:

<https://www.mkwpracownia.pl/zamkniete-wg-sokolowskiego/a-bogatka-wrobel-mazurek/budka-legowa-dla-ptakow-typ-a-eco>

Ze względu na małą wysokość budynku gospodarczego i uskok między ścianą murowaną a drewnianą, wlot do budki musi posiadać podwójną ściankę o grubości co najmniej 6cm, która zabezpieczy ptaki przed atakiem drapieżnika.

W związku z faktem iż na budynku gospodarczym od północnej strony mają zostać umieszczone budki kompensujące utracone siedliska na budynku Domu Zakonnego, budki mogą zostać umieszczone od zachodniej strony budynku.

Wszelkie prace budowlano-remontowe w okresie od 15 marca do co najmniej 10 lipca powinny być prowadzone pod nadzorem ornitologa.

Budynek gospodarczy na wschód od budynku plebanii, zaznaczono miejsca umieszczenia budek dla wróbli. Należy je powiesić jak najwyżej pod samym dachem.

Wykorzystane publikacje i źródła informacji:

Zyskowski D. Zielińska D. 2014. Przewodnik do inwentaryzacji oraz ochrony ptaków i nietoperzy związanych z budynkami. Wydawnictwo Kadruk w Szczecinie

Walasz K. Misielak M. 2014. Ochrona ptaków i nietoperzy zasiedlających budynki w miastach. Małopolskie Towarzystwo Ornitologiczne